

# Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLIV. — Izdan in razposlan dne 27. oktobra 1875.

## 133.

### Ukaz ministerstva za pravosodje od 8. oktobra 1875,

o nekih premembah v razsežaji okolišev mestno-delegiranega okrajnega sodišča Korneuburškega in okrajnih sodišč Mistelbaškega, Ravelsbaškega in Langenloiskega v Doljnji Avstriji.

Na podlogi postav od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) in od 26. aprila 1873 (Drž. zak. št. 62) odločujeta se občina Ernstbrunn iz okoliša Korneuburškega mestnodelegiranega okrajnega sodišča a občina Diendorf iz okoliša Ravelsbaškega okrajnega sodišča ter se odkazuje občina Ernstbrunn v okoliš Mistelbaškega okrajnega sodišča, občina Diendorf pa v okoliš Langenloiskega (Dolgoluškega) okrajnega sodišča.

S tem prehaja ob enem občina Diendorf iz okoliša Korneuburškega okrožnega sodišča v okoliš Kremškega okrožnega sodišča.

Ta ukaz pride v moč 20. dne novembra meseca 1875.

**Glaser** s. r.

## 134.

### Ukaz ministerstva za finance od 11. oktobra 1875,

da se mali colniji I. razreda v Seidenbergu (na Kolodvoru) daje oblast, pivo na izvozu odpravljati.

Mali colniji I. razreda v Seidenbergu (na kolodvoru) daje se oblast v zmislu veljajočih propisov odpravljati na izvozu pivo s pridržkom povračila potrošnine prek colne linije izhajajoče.

**Pretis** s. r.

**135.**

**Ukaz ministerstva za poljedelstvo od 15. oktobra 1875,**  
s katerim se razglasujeta po Njegovem Veličanstvu 15. dne decembra 1874 odobreni ustanovili  
c. kr. rudarskih akademij v Ljubnu (Leoben) in v Příbrami.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z Najvišjo odloko od 15. decembra 1874 blagovolilo odobriti naslednji ustanovili za c. kr. rudarski akademiji Ljubensko in Příbramsko.

**Mannsfeld** s. r.

## Ustanovílo

### rudarske akademije v Ljubnu.

#### Namen rudarske akademije.

§. 1. Rudarska akademija v Ljubnu (Leoben) ima ta namen, da daje iz dna teoretičen in, kolikor se to more v šoli, tudi praktičen izuk za rudarstvo in plavežarstvo, s posebnim ozirom na plavljenje (taljenje) železa.

§. 2. Rudarska akademija ima:

- a) En občen oddelek za tista znanstva, ki strokovnim studijam podlogo dajó;
- b) eno strokovno šolo za rudarstvo;
- c) eno strokovno šolo za plavežarstvo.

#### Učne stroke.

§. 3. Učé se naslednje stroke:

- Višja matematika,
- Tehnična mehanika,
- Popisna geometrija,
- Praktična geometrija,
- Občno mašinarstvo (splošni nauk o delanji mašin),
- Mineralogija,
- Geologija,
- Paleontologija,
- Fizika,
- Teoretična kemija,
- Metalurškijska kemija,
- Analitična kemija,
- Poskustvo (probirstvo),
- Nauk o rudarstvu,
- Nauk o pripravljanji rud k talilu (o pranjí in phanjí).
- Jamomerstvo,
- Rudarsko mašinarstvo,

Nauk o plavljenji železa,  
 Nauk o plavljenih drugih rud,  
 Nauk o solovarnicah,  
 Plavežno mašinarstvo,  
 Enciklopedija rudarstva,  
 „ plavežarstva (talivstva),  
 „ staviteljstva,  
 „ gozdarstva,  
 Rudarsko pravo,  
 Pogodbeno in menično pravo,  
 Računarstvo.

Ministerstvo poljedelstva sme, prejemaši nasvet profesorskega kolegija (§. 37) ali dovprašavši ga, učne stroke pomnožiti, razdeliti ali zediniti, kakor nanese potreba.

§. 4. Za lekcijami prihajajo na vrsto vaje in izgredi (ekskursije).

Po končanih lekcijah nastopi poučno potovanje zaradi boljše izomike v posameznih strokah.

§. 5. Po ministru poljedelstva odobren učni črtež ustanavlja predmete, ki naj se učé v vsaki strokovni šoli, in pa tiste, ki v splošnem oddelku dajó podlogo obema strokovnima šolama, določuje, koliko ur naj trpé učbe ali lekcije in vaje za posamezne predmete ter napotuje, po kateri vrsti bode najbolje poslušati jih, da se poslušatelj kolikor je moči hitro in temeljito izučí.

Ta učni črtež odmenja dve leti splošnemu oddelku in po eno leto vsaki izmed obeh strokovnih šol (§. 2).

§. 6. Redni poslušavci imajo dolžnost, poslušati v učnem črteži zapovedane predmete, ako ne izkažejo za katerega izmed njih, da so se v njem že drugod izučili.

Priporoča se jim tu, naj se držé v učnem črteži sprejetega reda predmetov.

### Poslušavci in njih sprejemanje.

§. 7. Poslušatelje sprejmlje o začetku vsacega leta komisija, sestojéča iz ravnatelja (direktorja) in dveh udov profesorskega kolegija, katera izvoli ta kolegij.

V tekočem semestru se nihče ne sprejmlje razen ko bi minister poljedelstva posebej dovolil.

§. 8. Poslušatelji so ali redni in preizredni.

§. 9. Da bode kdo sprejet za rednega poslušavca, mora pokazati državno-veljavno svedočbo zrelosti od kake višje gimnazije ali višje realke.

Da se kdo sprejme v katero izmed obeh strokovnih šol, mora vrh tega donesti dovoljne svedočbe o napredku na splošnem oddelku ali na kaki visoki šoli iz tistih predmetov, ki jih učni črtež jemlje za podlogo studijam dotične strokovne šole.

§. 10. Za preizrednega poslušavca sme se sprejeti, kdor je 18. leto svojega življenja dosegel ter izkaže, da že ima od poprej toliko znanja, da mu je moči razumeti lekcije ali prepodavanja, ki si jih izbere.

§. 11. Preizredni poslušatelji nimajo pravice do oprostila od učnine (§. 14) in do užitka državnih stipendij.

§. 12. Kakor goste sme profesorski kolegij k lekcijam o posameznih predmetih pripuščati možé, od katerih je po njih zvanji in drugih svojstvih po vsi pravici pričakovati, da, pripuščeni, ne bodo v kvaru namembam poduka.

§. 13. Vsi poslušatelji podstojé disciplinarnim propisom, izdanim za rudarsko akademijo.

§. 14. Vsi poslušatelji se vpisujejo v matico ter plačujejo vpisnino (matično pristojbino) in učnino (nagrado za podučevanje).

§. 15. Vpisnino je plačati, kadar se kdo sprejme, in pa tudi kadar vnovič vstopi po tem, ko je bil leto dni ali dalje uk opustil.

Od te pristojbine ní oprostivte.

§. 16. Redni poslušatelji plačujejo učnino in sicer naprej o začetku semestra.

Preizredni poslušatelji plačujejo učnino po številu tedenskih leksijskih ur, za katere so vpisani; dve demonstracijam ali vajam namenjeni uri se računata za eno leksijsko uro.

§. 17. Kolika da bodi vpisnina in učnina, to ustanavlja minister poljedelstva

§. 18. Redni poslušatelji se morejo od vse učnine ali od polovice oprostiti, če neimovitost dokažejo in če se dobro učé.

Profesorsemu kolegiju pristoji dotična rzsodba.

### Preskušnje in svedočbe.

§. 19. Da jim je moči stopiti v katero strokovno šolo, dolžni so redni poslušatelji splošnega oddelka, po dovršenih lekcijah o posameznih predmetih podvreči se preskušnjam o napredku (§. 9).

Na to dobodo svedočbe o napredku, v katerih stojí potrdilo, da so hodili v kolegije, in pa kakó so se vèdli in s katerim uspehom so se učili.

§. 20. Redni poslušatelji tako ene kakor druge strokovne šole imajo pravico, podvreči se končni preskušnji iz vseh ali nekaterih predmetov strokovne šole.

§. 21. Redni poslušatelji, ki so dovršili eno ali obe strokovni šoli, smejo zahtevati absolutorije, v katerih je potrdilo, da so se hodili učiti in kakó so se vèdli in, če so opravili kako preskušnjo (§§. 19, 20), tudi potrdilo o učenem uspehu.

§. 22. Vse preskušnje so javne.

§. 23. Preizredni poslušatelji morejo dobiti samó svedočbe o tem, kakó so se vèdli in da so se hodili učiti.

### Učiteljstvo.

§. 24. Uk delé redni in preizredni profesorji, nagrado dobivajoči docenti in privatni docenti.

Profesorjem v podporo postavijo se pristavi (adjunkti) in asistenti.

§. 25. Redne in preizredne profesorje imenuje Njegovo Veličanstvo po nasvetu poljedelskega ministra.

§. 26. Po nasvetu profesorskega kolegija imenuje poljedelski minister docente nagrado dobivajoče in pristave ter dopušča privatne docente za učne predmete, ki utegnejo namembo rudarske akademije na katero stran pospeševati.

Asistente profesorski kolegij postavlja za dve leti, in se obrača na ministra poljedelskega za potrdbo.

Ko pretečeta dve leti, sme minister poljedelstva dovoliti, da dalje služijo.

§. 28. Kar se tiče čina, prejemkov in službenega razmera, so redni profesorji enaki profesorjem tehničnih visokih šol ter stojé v VI. činovnem razredu.

§. 29. Za prvo trdno (sistemno) stopinjo plače vlečejo redni profesorji 1.800 goldinarjev.

Sistemna plača vsakega rednega profesorja povišuje se za vsakih pet let, ki jih dovrši kakor tak na pravni akademiji ali na kateri podobno osnovani, od države vzdržavani šoli, do 25. leta všttevno takega službovanja za 200 goldinarjev (peteroletni priklad).

Isto pravico do peteroletnice daje čas službe, ki ga kdo kot redni profesor prebode na takšnem zavodu, katerega ne vzdržuje država, ako se na njem rednim profesorjem državnih zavodov nasproti po izrecilu, ki ga njegovi vzdrževalci vladi oddadó, popolna vzajemnost vrši.

Čas službe, ki ne ustreza tem uvetom, pride samo tedaj v ozir, ako se je po očitnem izrecilu priznalo, da se sme pri pomikanji na višjo stopinjo vračunjati.

§. 30. Preizredni profesorji stojé v VII činovnem razredu ter se jemljó v službo s plačami, ki se za vsak slučaj posebej določajo.

§. 31. Pristavi ali adjunkti stojé v X. činovnem razredu in dobivajo po 900 goldinarjev plače in peteroletnice od 150 goldinarjev, ki se nakazujejo po načelih veljajočih za peteroletnice rednih profesorjev (§. 29).

§. 32. Profesorji in adjunkti vlečejo poleg plače še sisteme djavnostne priklade.

§. 33. Asistenti imajo po 600 goldinarjev plačila, ki se povišujejo na 700 goldinarjev, ako kdo po dveletnem delovanji (§. 27) še dalje v službi ostane.

O službenem potovanji smejo si zaračunjati dijete in voznino po X. činovnem razredu.

§. 34. Po koliko naj prejemajo docenti nagrado dobivajoči, to določa minister poljedelstva za vsak slučaj posebej.

### **Ravnanje ali voditev.**

§. 35. Rudarska akademija podpada ministru poljedelstva.

§. 36. Rudarsko akademijo vodi ravnatelj, kateremu je v pomoč profesorski kolegij.

§. 37. Profesorski kolegij ali zbor sestojí iz vseh profesorjev.

§. 38. Ravnatelj imenuje minister poljedelstva izmed rednih profesorjev na dve leti.

Ravnatelj vleče 500 goldinarjev letnega opravnega priklada, in kadar se njemu kak zadržek pripeti, nadomešča ga tisti izmed rednih profesorjev, ki je po činu najstariji.

§. 39. Za stan rudarske akademije v znanstvenem, disciplinarnem in ekonomnem oziru daje odgovor ravnatelj s profesorskim kolegijem vred.

Navodilo od poljedelskega ministra izdano ustanavlja pravice in dolžnosti ravnatelja in profesorskega kolegija.

#### **Pisarniško in službeno osebje.**

§. 40. Rudarski akademiji potrebno pisarsko in služabno osebje postavlja po potrebi minister poljedelstva.

## **Ustanovilo**

### **rudarske akademije v Pribrami.**

#### **Namen rudarske akademije.**

§. 1. Rudarska akademija v Pribrami ima ta namen, da daje iz dna teoretičen in, kolikor se to more v šoli, tudi praktičen izuk za rudarstvo in plavežarstvo, s posebnim ozirom na plavljenje ali taljenje drugih rud (razen železa).

§. 2. Rudarska akademija ima:

- a) eno strokovno šolo za rudarstvo;
- b) eno strokovno šolo za plavežarstvo.

#### **Učne stroke.**

§. 3. Učé se naslednje stroke:

- Nauk o rudarstvu,
- Nauk o pripravljanji rud k talilu (o pranju in phanji),
- Jamomerstvo,
- Rudarsko mašinarstvo,
- Nauk o plavljenji železa,
- Nauk o plavljenji drugih rud,
- Nauk o solovarnicah,
- Poskustvo (probirstvo),
- Plavežno mašinarstvo,
- Enciklopedija rudarstva,
- " plavežarstva (talivstva),
- " staviteljstva,
- " gozdarstva,
- Rudarsko pravo,
- Računarstvo.

Ministerstvo poljedelstva sme, prejémsi nasvet profésorskega kolegija (§. 36) ali dovprašavši ga, učne stroke pomnožiti, razdeliti ali zediniti, kakor nanese potreba.

§. 4. Za lekcijami prihajajo na vrsto vaje in izgredi (ekskursije).

Po končanih lekcijah nastopi poučno potovanje zaradi bolje izomike.

§. 5. Po ministru poljedelstva odobren učni črtež ustanavlja predmete, ki naj se učé v vsaki strokovni šoli, določuje, koliko ur naj trpé učbe ali lekcije in vaje za posamezne učne predmete ter napotuje, po kateri vrsti bode najbolje poslušati jih, da se poslušatelj kolikor je moči hitro in temeljito izučí.

Ta učni črtež odmenja po eno leto vsaki izmed obeh strokovnih šol (§. 2).

§. 6. Redni poslušavci imajo dolžnost, poslušati v učnem črteži zapovedane predmete, ako ne izkažejo za katerega izmed njih, da so se v njem že drugod izučili.

Priporoča se jim tu, naj se držé v učnem črteži sprejetega reda predmetov.

### Poslušavci in njih sprejemanje.

§. 7. Poslušatelje sprejmlje o začetku vsacega leta profésorski kolegij (zbor).

V tekočem semestru se nihče ne sprejmlje razen ko bi minister poljedelstva posebej dovolil.

§. 8. Poslušatelji so ali redni in preizredni.

§. 9. Da bode kdo sprejet za rednega poslušavca v katero strokovno šolo, mora pokazati državno-veljavno svedočbo zrelosti od kake višje gimnazije ali višje realke in vrh tega donesti dovoljne svedočbe o napredku na Ljubenski rudarski akademiji ali na kaki visoki šoli iz tistih predmetov, ki jih učni črtež imenovane akademije jemlje za podlogo studijam dotične strokovne šole.

§. 10. Za preizrednega poslušavca sme se sprejeti, kdor je 18. leto svojega življenja dosegel ter izkaže, da že ima od poprej toliko znanja, da mu je moči razumeti lekcije ali prepodavanja, ki si jih izbere.

§. 11. Preizredni poslušatelji nimajo pravice do oprostila od učnine (§. 14) in do užitka državnih stipendij.

§. 12. Kakor goste sme profésorski kolegij k lekcijam o posameznih predmetih pripuščati možé, od katerih je po njih zvanji in drugih svojstvih po vsi pravici pričakovati, da, pripuščeni, ne bodo v kvaru namembam poduka.

§. 13. Vsi poslušatelji podstojé disciplinarnim propisom, izdanim za rudarsko akademijo.

§. 14. Vsi poslušatelji se vpisujejo v matico ter plačujejo vpisnino (matično pristojbino) in učnino (nagrado za podučevanje).

§. 15. Vpisniño tje plačati, kadar se kdo sprejme, in pa tudi kadar vnovič vstopi po tem, ko je bil leto dni ali dalje uk opustil.

Od te pristojbine ní oprostive.

§. 16. Redni polušatelji plačujejo učnino in sicer naprej o začetku semestra. Preizredni poslušatelji plačujejo učnino po številu tedenskih lekcijских ur, za katere so vpisani; dve demonstracijam ali vajam namenjeni uri se računata za eno lekcijško uro.

§. 17. Kolika da bodi vpisnina in učnina, to ustanavlja minister poljedelstva.

§. 18. Redni poslušatelji se morejo od vse učnine ali od polovice oprostiti, če neimovitost dokažejo in če se dobro učé.

Profesorskemu kolegiju pristoji dotična razsodba.

### Preskušnje in svedočbe.

§. 19. Redni poslušatelji tako ene kakor druge strokovne šole imajo pravico, podvreči se končni preskušnji iz vseh ali nekaterih predmetov strokovne šole.

§. 20. Redni polušatelji, ki so dovršili eno ali obe strokovni šoli, smejo zahtevati absolutorije, v katerih je potrdilo, da so se hodili učiti in kako so se vèdli in, če so opravili kako preskušnjo (§. 19), tudi potrdilo o učnem uspehu.

§. 21. Vse preskušnje so javne.

§. 22. Preizredni poslušatelji morejo dobiti samó svedočbe o tem, kakó so se vèdli in da so se hodili učiti.

### Učiteljstvo.

§. 23. Uk delé redni in preizredni profesorji, nagrado dobivajoči docenti in privatni docenti.

Profesorjem v podporo postavijo se pristavi in asistenti.

§. 24. Redne in preizredne profesorje imenuje Njegovo Veličanstvo po nasvetu poljedelskega ministra.

§. 25. Po nasvetu profesorskega kolegija imenuje poljedelski minister docente nagrado dobivajoče in pristave ter dopušča privatne docente za učne predmete, ki utegnejo namembo rudarske akademije na katero stran pospeševati.

§. 26. Asistente profesorski kolegij postavlja za dve leti, in se obrača na ministra poljedelskega za potrdbo.

Ko pretečeta dve leti, sme minister poljedelstva dovoliti, da dalje služijo.

§. 27. Kar se tiče čina, prejemkov in službenega razmera, so redni profesorji enaki profesorjem tehničnih visokih šol ter stojé v VI. činovnem razredu.

§. 28. Za prvo trdno (sistemno) stopinjo plače vlečejo redni profesorji 1800 goldinarjev.

Sistemna plača vsakega rednega profesorja povišuje se za vsakih pet let, ki jih dovrši kakor tak na rudarski akademiji ali na kateri podobno osnovani, od



države vzdržavani šoli, do 25. leta vštrevno takega službovanja za 200 goldinarjev (peteroletni priklad).

Isto pravico do peteroletnice daje čas službe, ki ga kdo kot redni profesor prebode na takšnem zavodu, katerega ne vzdržuje država, ako se na njem rednim profesorjem državnih zavodov nasproti po izrecilu, ki ga njegovi vzdrževavci vladi oddadó, popolna vzajemnost vrši.

Čas službe, ki ne ustreza tem uvetom, pride samo tedaj v ozir, ako se je po očitnem izrecilu priznalo, da se sme pri pomikanji na višjo stopinjo vračunjati.

§. 29. Preizredni profesorji stojé v VII. činovnem razredu ter se jemljó v službo s plačami, ki se za vsak slučaj posebej določajo.

§. 30. Pristavi ali adjunkti stojé v X. činovnem razredu in dobivajo po 900 goldinarjev plače in peteroletnice od 150 goldinarjev, ki se nakazujejo po načelih veljajočih za peteroletnice rednih profesorjev (§. 28).

§. 31. Profesorji in adjunkti vlečejo poleg plače še sistemne djavnostne priklade.

§. 32. Asistenti imajo po 600 goldinarjev plačila, ki se povišujejo na 700 goldinarjev, ako kdo po dveletnem delovanji (§. 26) še dalje v službi ostane.

O službenem potovanji smejo si računjati dijete in voznino po X. činovnem razredu.

§. 33. Po koliko naj prejemajo docenti nagrado dobivajoči, to določa minister poljedelstva za vsak slučaj posebej.

### **Ravnanje ali voditev.**

§. 34. Rudarska akademija podpada ministru poljedelstva.

§. 35. Rudarsko akademijo vodi ravnatelj, kateremu je v pomoč profesorski kolegij.

§. 36. Profesorski kolegij ali zbor sestoji iz vseh profesorjev.

§. 37. Ravnatelja imenuje minister poljedelstva izmed rednih profesorjev na dve leti.

Ravnatelj vleče 400 goldinarjev letnega opravnega priklada, in kadar se njemu kak zadržek pripeti, nadomešča ga tisti izmed rednih profesorjev, ki je po činu najstariji.

§. 38. Za stan rudarske akademije v znanstvenem, disciplinarnem in ekonomnem oziru daje odgovor ravnatelj s profesorskim kolegijem vred.

Navodilo od poljedelskega ministra izdano ustanavlja pravice in dolžnosti ravnatelja in profesorskega kolegija.

### **Pisarniško in službeno osebje.**

§. 39. Rudarski akademiji potrebno pisarsko in služabno osebje postavlja po potrebi minister poljedelstva.

## 136.

**Razglas ministerstva za finance od 20. oktobra 1875,**

da se je Unkenska mala colnija iz Meleka preložila nazaj v Steinpass.

C. kr. Unkenska mala colnija I. razreda, ki je bila s kraljevsko bavarsko malo colnijo v Meleku zedinjena, preložila se je 1. dne oktobra 1875 zopet na avstrijsko ozemlje v Steinpass.

**Pretis** s. r.